

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W DĄBROWIE GÓRNICZEJ**

z dnia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Dąbrowa Górnicza na rok 2021**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 713, z późn.zm.) w związku z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, z późn. zm) oraz art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 2050) na wniosek Prezydenta Miasta

**Rada Miejska w Dąbrowie Górniczej
uchwala:**

§ 1. Przyjąć „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Dąbrowa Górnicza na rok 2021”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021 roku.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Dąbrowie Górniczej

Agnieszka Pasternak

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej
z dnia 2021 r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W MIEŚCIE DĄBROWA GÓRNICZA
NA ROK 2021**

SPIS TREŚCI

I.	WPROWADZENIE	3
II.	CEL PROGRAMU	3
III.	ADRESACI PROGRAMU	3
IV.	ZADANIA	4
V.	REALIZATORZY PROGRAMU	8
VI.	GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	9
VII.	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA ZADAŃ	10
VIII.	SPRAWOZDAWCZOŚĆ	10

I. WPROWADZENIE

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii i innym uzależnieniom, a także przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz działaniami na rzecz integracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych, należy do zadań własnych gminy.

Jednostki samorządu terytorialnego zobowiązane są zatem do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy. Jednostki samorządu terytorialnego powinny wspierać także tworzenie, rozwój organizacji społecznych, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji, oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom, jak również zapewniać warunki sprzyjające działaniom tych organizacji. Do zadań gminy należy również podejmowanie działań zmierzających do zapobiegania używania narkotyków i innych środków psychoaktywnych, a także ograniczania szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z ich używania. Gminy powinny podejmować również działania na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych oraz przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu osób uzależnionych i ich rodzin.

Istotą *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Dąbrowa Górnicza na rok 2021*, zwanego dalej „Programem” jest budowanie kompleksowej i spójnej strategii profilaktyki oraz przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych, a także profilaktyki i przeciwdziałania innym uzależnieniom, w tym również uzależnieniom behawioralnym. Jeden wspólny program łączący profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień odpowiada współczesnym tendencjom dotyczącym zarówno sięgania po różne środki psychoaktywne, jak i metodom ich rozwiązywania.

II. CEL PROGRAMU

Celem działań objętych Programem jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z używania środków psychoaktywnych, w tym alkoholu, środków odurzających, nowych substancji psychoaktywnych oraz z innych uzależnień.

III. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są mieszkańcy Dąbrowy Górniczej, w szczególności:

- osoby i rodziny z problemem uzależnień, osoby współuzależnione
- dzieci i młodzież, w tym między innymi z grup podwyższonego ryzyka, ze środowisk zagrożonych z powodu dysfunkcji lub sytuacji społeczno-psychologicznej, a także ich rodzice,
- osoby dorosłe z grup ryzyka (np. mające doświadczenie wykonywania czynności zawodowych pod wpływem alkoholu oraz uczestnicy ruchu drogowego – zwłaszcza mający doświadczenie prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu),
- osoby doświadczające przemocy oraz osoby stosujące przemoc w rodzinie,
- osoby zajmujące się zapobieganiem występowania problemów uzależnień i pomocą osobom i rodzinom z problemem uzależnień oraz z problemem przemocy w rodzinie,
- podmioty publiczne, społeczne i prywatne działające w obszarze profilaktyki i rozwiązywania

- problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- środowiska abstynenckie.

IV. ZADANIA

Cel programu realizowany będzie poprzez prowadzenie działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych, a także prowadzenie działań zapobiegających wykluczeniu społecznemu.

Polityka gminy w obszarze polityki społecznej związanej z zagrożeniami wynikającymi z problemów alkoholowych, narkomanii oraz innymi destrukcyjnymi zachowaniami, ukierunkowana jest na budowanie zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz integracji osób uzależnionych poprzez:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych

Lp.	Zadania	Wskaźniki realizacji zadania
1)	<p>Wspieranie działań placówek leczenia uzależnień, poprzez między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dofinansowanie realizacji ponadpodstawowych programów terapii uzależnień lub elementów brakujących programu podstawowego, uzupełniających ofertę świadczeń zdrowotnych realizowanych w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia • dofinansowanie realizacji indywidualnych sesji terapeutycznych • dofinansowywanie kształcenia pracowników placówek • zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w placówkach 	<p>Liczba dofinansowanych programów</p> <p>Liczba osób objętych programami</p> <p>Liczba osób objętych sesją terapeutyczną</p> <p>Liczba osób objętych szkoleniami</p> <p>Liczba i rodzaj materiałów edukacyjnych</p>
2)	<p>Prowadzenie działalności punktu konsultacyjno-informacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin, w tym między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zatrudnienie wykwalifikowanych specjalistów uzależnień – konsultantów dyżurujących w punkcie, udzielających porad i wsparcia osobom zgłaszającym się o pomoc • wyposażenie punktu w czasopisma i materiały profilaktyczno-edukacyjne dla konsultantów i klientów punktu • prowadzenie działań informacyjnych o ofercie specjalistycznej punktu 	<p>Liczba osób korzystających z punktu</p> <p>Liczba udzielonych porad</p> <p>Liczba zatrudnionych specjalistów</p> <p>Rodzaj materiałów edukacyjnych przekazanych do punktu</p> <p>Rodzaj prowadzonych działań informacyjnych</p>
3)	<p>Dofinansowanie programów rehabilitacji dla osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnień, w tym również wobec osób bezdomnych</p>	<p>Liczba osób objętych działaniami</p>

4)	Wspieranie działań na rzecz zapobiegania problemom osób starszych wynikających z picia alkoholu oraz wynikających z innych uzależnień	Liczba osób objętych działaniem
5)	Wspieranie działań na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień w domu pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, w tym również finansowanie szkoleń dla pracowników tych placówek z zakresu rozpoznawania problemów uzależnień	Liczba osób objętych działaniem
6)	Wspieranie doskonalenia zawodowego osób pracujących z osobami uzależnionymi, z rodzinami dysfunkcyjnymi z problemem uzależnień oraz z osobami doświadczającymi przemocy i stosującymi przemoc	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach Liczba/rodzaj przekazanych materiałów

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Lp.	Zadania	Wskaźniki realizacji zadania
1)	Udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem uzależnień poprzez finansowanie zadań realizowanych przez placówki wsparcia dziennego	Liczba prowadzonych placówek Rodzaj prowadzonych placówek Liczba dzieci objętych wsparciem
2)	Udzielanie porad prawnych dla osób z problemem uzależnień, współuzależnionych, ich rodzin, osób objętych problemem przemocy w rodzinie	Liczba osób, którym udzielono porady
3)	Udzielenie psychologicznego wsparcia osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych wynikających między innymi z problemów alkoholowych i innych uzależnień	Liczba osób objętych wsparciem
4)	Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, poprzez między innymi: <ul style="list-style-type: none"> finansowanie działań z zakresu profilaktyki przemocy w rodzinie oraz działań rozwijających umiejętności wychowawcze oraz pozytywne relacje rodzinne prowadzenie lokalnych działań informacyjno-edukacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie, w tym przemocy wobec dzieci włączanie się w ogólnopolskie akcje promujące życie rodzinne bez przemocy prowadzenie badań i diagnoz w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, a także włączenie się w ogólnopolskie projekty badawcze 	Liczba/rodzaj przedsięwzięć
5)	Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez między innymi finansowanie szkoleń	Liczba osób objętych szkoleniami

	obejmujących zagadnienia dotyczące specyfiki przemocy w rodzinie, szkoleń i warsztatów przygotowujących do kontaktów z członkami rodzin, w których dochodzi do przemocy, a także szkoleń dotyczących obowiązujących procedur (w tym procedury „Niebieska Karta”), zasad podejmowania interwencji oraz współpracy służb działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	
6)	Kierowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego	Liczba skierowanych wniosków

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, w szczególności dla dzieci i młodzieży - w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Lp.	Zadania	Wskaźniki realizacji zadania
1)	Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktyki uniwersalnej, w szczególności programów rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji o potwierdzonej skuteczności działania	Liczba zrealizowanych programów Liczba podmiotów, u których zrealizowano program Liczba osób objętych działaniami
2)	Prowadzenie profilaktyki selektywnej dla dzieci, młodzieży i rodzin zagrożonych oraz eksperymentujących z substancjami psychoaktywnymi, a w szczególności programów rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji o potwierdzonej skuteczności działania	Liczba zrealizowanych programów Liczba osób objętych działaniami
3)	Wspieranie placówek oświatowych przy organizowaniu pozalekcyjnych zajęć dla uczniów z elementami programów profilaktycznych, w tym sportowych i sportowo-rekreacyjnych, w także przy organizowaniu w okresie wakacji letnich i ferii zimowych półkolonii z elementami programów profilaktycznych	Liczba placówek oświatowych Liczba osób objętych działaniami
4)	Finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych, w tym w ramach placówek wsparcia dziennego oraz w trakcie półkolonii	Liczba osób objętych działaniami
5)	Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów, poprzez między innymi: <ul style="list-style-type: none"> • finansowanie dla przedstawicieli placówek pracujących z dziećmi i młodzieżą szkoleń 	Liczba osób objętych szkoleniem

	<p>obejmujących zagadnienia dotyczące skutecznych strategii profilaktycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> finansowanie szkoleń przygotowujących nauczycieli do realizacji programów rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji wyposażenie w dodatkowe materiały edukacyjne, pomoce do prowadzenia zajęć 	
6)	Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców, a w szczególności poprzez realizację programów rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji o potwierdzonej skuteczności działania	<p>Liczba zrealizowanych programów</p> <p>Liczba osób objętych programami</p>
7)	Prowadzenie działań na rzecz profilaktyki spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży	Liczba przeprowadzonych działań
8)	Prowadzenie działań profilaktycznych dla osób dorosłych, w tym w miejscach pracy	Liczba osób objętych działaniami
9)	Wspieranie personelu medycznego podstawowej opieki zdrowotnej w obszarze wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie poprzez finansowanie szkoleń oraz zakup materiałów edukacyjnych oraz materiałów dla pacjentów	<p>Liczba przeprowadzonych szkoleń</p> <p>Liczba osób objętych szkoleniem</p>

4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień

Lp.	Zadania	Wskaźniki realizacji zadania
1)	<p>Wspieranie działań podmiotów realizujących programy promujące zdrowy i trzeźwy styl życia, w tym stowarzyszeń abstynenckich, między innymi w obszarach:</p> <ul style="list-style-type: none"> trzeźwościowym (w tym rehabilitacyjnym), pomocowym (w tym interwencyjnym) na rzecz promowania abstynencji i zdrowego stylu życia, kulturalno-towarzyskim, promujący zdrowy i trzeźwy styl życia, ukierunkowany na członków stowarzyszenia i ich rodzin, współpracy z innymi organizacjami i instytucjami, promocji realizowanych przez te instytucje działań. 	<p>Liczba i rodzaj wspieranych działań</p> <p>Liczba osób objętych działaniami</p>
2)	Wspomaganie realizacji szkoleń podnoszących kwalifikacje osób realizujących zadania obejmujące profilaktykę uzależnień, między innymi pracowników placówek oświatowych, pracowników socjalnych, kuratorów sądowych, funkcjonariuszy policji.	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach
3)	Wspieranie integracji, współpracy oraz wymiany doświadczeń i promocji dobrych praktyk pomiędzy podmiotami i osobami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień w mieście, poprzez między innymi koordynowanie działań tych podmiotów, organizowanie seminariów, spotkań.	Liczba spotkań/seminariów podmiotów i osób zajmujących się profilaktyką uzależnień

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem: zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, nieletnim lub na kredyt, zasad reklamy i promocji napojów alkoholowych

Lp.	Zadania	Wskaźniki realizacji zadania
1)	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi kontrole w placówkach prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania przepisów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Straż Miejska podejmuje interwencje w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy oraz występuje przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	Liczba przeprowadzonych kontroli przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Liczba interwencji podjętych przez Straż Miejską i spraw sądowych

6. Reintegrację społeczną i zawodową oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób uzależnionych i ich rodzin

Lp.	Zadania	Wskaźniki realizacji zadania
1)	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej prowadzonych przez organizacje pozarządowe lub podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	Liczba osób uzależnionych oraz współuzależnionych uczestniczących w zajęciach reintegracyjnych prowadzonych w centrum integracji społecznej
2)	Wspieranie innych przedsięwzięć realizowanych na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych i ich rodzin oraz działań mających na celu organizowanie dla nich alternatywnych form spędzania czasu wolnego, w tym działań prowadzonych przez kluby integracji społecznej oraz organizacje pozarządowe lub podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	Liczba i rodzaj wspieranych działań Liczba osób objętych innymi działaniami na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej

V. REALIZATORZY PROGRAMU

Urząd Miejski w Dąbrowie Górniczej, jako główny realizator, a także jednostki organizacyjne Miasta Dąbrowa Górnicza, przy współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami i instytucjami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Koordynacja spraw związanych z realizacją Programu należy do Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej.

VI. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Ponosi się wydatki związane z funkcjonowaniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ustala się wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za czynności wykonywane podczas posiedzeń w wysokości 9 % minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, wypłacane co miesiąc w terminie do 15 dnia następnego miesiąca na podstawie potwierdzenia wykonania tych czynności przez Przewodniczącego Komisji.

VII. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA ZADAŃ

Realizacja zadań Programu finansowana jest z dochodów gminy z tytułu z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy, wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, a także zadań związanych z prowadzeniem placówek wsparcia dziennego, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, określonych w Programie, zostaną ujęte w planie budżetowym na rok 2021 w Dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85153 – zwalczanie narkomanii, rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi; w Dziale 852 – pomoc społeczna, rozdział 85205 – zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rozdział 85232 – centra integracji społecznej; oraz w Dziale 855 – rodzina, rozdział 85504 – wspieranie rodziny.

VIII. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Prezydent Miasta Dąbrowy Górniczej przedłoży Radzie Miejskiej w Dąbrowie Górniczej sprawozdanie z realizacji Programu w terminie do dnia 31 marca 2022 roku.

UZASADNIENIE

do projektu uchwały Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Dąbrowa Górnicza na rok 2021

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii i innym uzależnieniom, a także przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz działaniami na rzecz integracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych, należy do zadań własnych gminy. Realizacja tych zadań prowadzona jest w oparciu o gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Istotą *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Dąbrowa Górnicza na rok 2021* jest budowanie kompleksowej i spójnej strategii profilaktyki oraz przeciwdziałania uzależnieniom od środków psychoaktywnych, w tym alkoholu, środków odurzających, nowych substancji psychoaktywnych oraz profilaktyki i przeciwdziałania innym uzależnieniom. Jeden wspólny program łączący profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień odpowiada współczesnym tendencjom dotyczącym zarówno sięgania po różne środki psychoaktywne, jak i metodom ich rozwiązywania.

II Zastępca Prezydenta Miasta
Bożena Borowiec